

De startervenootschap: het valse mirakel

Op 1 juni werd de **startervenootschap** officieel **geboren**. Het is niet altijd even duidelijk, maar de economische conjunctuur begint de allereerste tekenen van herstel te vertonen.

De startervenootschap is een van de middelen die werden uitgevonden om de ondernemersgeest te stimuleren, en dat verdient aanmoediging.

Een eigen zaak oprichten vereist een ernstig voorafgaand onderzoek. Te veel kleine ondernemingen verdwijnen vroegtijdig omdat het ondernemerschap wordt onderschat.

De vragen barsten los, stapelen zich op en gaan alle kanten uit:

- Heb ik het juiste idee?
- Heb ik het juiste product en/of de juiste dienst?
- Kan ik zeker zijn van het marktpotentieel?
- Wie zijn mijn concurrenten?
- Zijn mijn leveranciers betrouwbaar?
- Is mijn ligging goed?

Naast al deze basisvragen komen onmiddellijk de pijnlijke vragen:

- ⇒ Wat zijn mijn vaste en mijn variabele kosten?
- ⇒ Welke betalingstermijnen moet ik opleggen aan mijn klanten en mijn leveranciers?
- ⇒ Vanaf wanneer is mijn zaak rendabel?

En nog veel andere gelijkaardige **vragen**.

Kortom: wie ondernemer wil worden, moet al snel een financieel plan opstellen.

Velen beschouwen dit als een administratieve last of erger nog, "bewerken de cijfers" om iets voor te stellen dat aanvaardbaar is. Maar het vormt wel degelijk het doel van een onderneming en het heeft geen zin om hierover te liegen. Men moet dus een grondige analyse maken van het geld dat nodig is om de doelstellingen te behalen. Wat men ook wil doen, niets is gratis.

Hoe kan men dan werken met 1 € kapitaal?

Dit kan misschien provocerend lijken, maar hier raken we aan de eigenlijke fout van de lanceringscampagne van deze nieuwe vennootschapsvorm. Er is al veel inkt gevloeid over de vennootschap met 1 EUR kapitaal. Laten we realistisch blijven en even stilstaan bij de gekende elementen van de nieuwe BVBA Starter en ze vergelijken met de klassieke BVBA.

1. Het financieel plan.

Een klassieke BVBA moet worden opgericht en neergelegd bij de notaris, die de sekwestre ervan is.

De tekst van het wetboek vennootschappen, boek VI over de BVBA, zegt:

"Bij de oprichting moet de vennootschap beschikken over voldoende kapitaal voor de bedrijfsuitoefening van twee boekjaren. Indien de vennootschap failliet wordt verklaard binnen de drie jaar na haar oprichting, kan de handelsrechtbank vragen het financieel plan over te leggen. Indien de rechtbank van mening is dat de vennootschap werd opgericht met een kapitaal dat kennelijk ontoereikend was, kunnen haar oprichters persoonlijk aansprakelijk worden gesteld voor het faillissement. Deze aansprakelijkheid heeft betrekking op de oprichters en staat los van de aansprakelijkheid van de bedrijfsleiders of bestuurders."

Er is dus voldoende kapitaal nodig om 2 jaar te kunnen werken. Het financieel plan van een BVBA Starter wijkt niet af van deze regel. Integendeel: om elk misbruik en elk vroegtijdig faillissement te vermijden, moet dit plan worden gecontroleerd door een expert.

Tenzij deze expert volledig wordt gesubsidieerd, vormt hij een extra kost en een bijkomende administratieve last voor de oprichting van de vennootschap.

2. Het kapitaal.

De BVBA Starter kan zelf het bedrag van haar kapitaal bepalen, en dit wordt dan vermeld in een financieel plan (*).

De aansprakelijkheid van de oprichters ten overstaan van derden blijft evenwel minstens 18.550 EUR, en er is de verplichting om het kapitaal te volstorten na maximaal 5 jaar. Het kapitaal van de klassieke BVBA is ingeschreven ten belope van minstens 18.550 EUR en er moet minstens 6.200 EUR worden gestort.

Wat de aansprakelijkheid van de oprichters betreft, is er dus geen verschil.

U kunt dus een klassieke BVBA oprichten met 6.200 EUR in de hand.

De oprichtingskosten bedragen ongeveer 1.300 EUR (registratie, notaris, publicatie en Kruispuntbank, bankkosten).

Er blijft dus maar 5.000 EUR meer over om te beginnen.

Zet vervolgens uw eerste stappen als bedrijfsleider (handelshuur - te registreren, eerste huur, huurwaarborg, opfrissing van de lokalen, opening van water-, gas- en elektriciteitsmeters, ...) en u hebt al geen geld meer over om uw beginstock of uw eerste computer te kopen.

Geen enkele handelszaak in de klassieke zin van het woord kan draaien met storting van het minimumkapitaal. Alleen bepaalde dienstenactiviteiten en ambachten kunnen dit.

Het is dus een goede zaak dat een controle door een expert wordt opgelegd, maar de kans is zeer groot dat het minimumkapitaal waarop hij uitkomt eerder zal liggen rond het minimum in te schrijven kapitaal, met name de wettelijk vastgelegde 18.550 EUR.

Bovendien is het zeer waarschijnlijk dat de expert zich wil vergewissen van de kredietwaardigheid van de oprichters wat betreft het bedrag waartoe zij zich verbinden.

Er wordt een beroep gedaan op zijn reputatie van expert en het zou jammer zijn dat er gedurende de initiële aansprakelijkheidsperiode van 3 jaar geen beroep kan worden gedaan op bijkomende fondsen en dat men moet

vaststellen dat het financieel plan, hoewel het gecontroleerd was, te optimistisch was.

3. De beperkte aansprakelijkheid

Waarschijnlijk de grootste afwijking ten opzichte van het klassieke wetboek. Men kan namelijk een parallel trekken met de coöperatieve vennootschappen, waarvan het administratieve leven helemaal vergelijkbaar is met dat van een BVBA.

Als de coöperanten beslissen een kapitaal te storten dat lager is dan 6.200 EUR, dan is hun persoonlijke aansprakelijkheid onbeperkt. Met de startervenootschap daarentegen is het voortaan mogelijk om een BVBA op te richten met een kapitaal beneden de minimumdrempel van 6.200 EUR en toch te genieten van de beperkte aansprakelijkheid. In dit geval wordt een beschermingsmaatregel ten opzichte van derden dus ontgrendeld.

4. Opstarten van de activiteit

Ongeacht het niveau van de zaak **begint alles met investeringen**: een lokaal inrichten en uitrusten, over een voertuig beschikken, de eerste stock aankopen, de minimumverzekeringen aangaan enz... en de btw van dit alles prefinancieren. Vervolgens komt de eerste verkoop en de toekenning van de eerste betalingstermijn.

Kortom, de ontdekking van de financiële cyclus van de onderneming.

Te laat om vast te stellen dat ook het bedrijfskapitaal moet worden gefinancierd. Het oorspronkelijke financiële plan moet dit voorzien, en dat is de taak van de expert.

Uiteraard wordt er van geen enkele vennootschap gevraagd dat ze van bij het begin beschikt over alle kapitalen die nodig zijn voor de financiering van haar activiteit. De betalingstermijnen die men verkrijgt bij de leveranciers en de bankkredieten zijn de eerste stappen waaraan men kan denken.

Maar de verkregen betalingstermijn is niet meer dan de mate van vertrouwen, vertaald in tijd en geld, die de leverancier meent te kunnen toekennen aan zijn klant.

(Te) weinig middelen leiden onvermijdelijk tot voorzichtigheid van zijn kant en dus tot beperkte of zelfs onbestaande kredieten.

Alles contant of binnen de week betalen kan al gauw onoverkomelijk blijken met een te krap gestort kapitaal.

Structurele stappen zijn dan ook nodig en zijn te vinden bij de banken. Maar de realiteit zou wel eens hard kunnen zijn. Vaak vergist men zich namelijk in de rol van de bankier. **Op korte termijn** moet hij het tijdsverschil opvullen tussen de betalingsbehoeften en de inning van de dagelijkse activiteiten. **Op lange termijn** moet hij anticiperen op de aankoop van goederen die men op afbetaling zal betalen, naarmate de genoemde goederen zullen renderen. Maar in geen enkel geval dient de bankier om risico's te nemen in de plaats van de onderneming. Daarom zal hij zeer veel aandacht besteden aan bepaalde verhoudingen en evenwichten.

Hij zal de begrippen kredietwaardigheid, behoefte aan bedrijfskapitaal en terugbetalingscapaciteit bestuderen. Door slechts een paar duizend EUR vrij te maken voor de oprichting van een bedrijf, heeft de bankier slechts weinig speelruimte met de verhoudingen in kwestie. Bij elke overschrijding van de evenwichten moet de bankier overigens zijn interventie veiligstellen.

Wat hij niet vindt binnen de onderneming, zal hij elders gaan opeisen.

En zo hebt u al snel een lijst van over te leggen waarborgen die langer is dan de statuten van uw vennootschap.

De eerste is de hoofdelijke en ondeelbare waarborg, wat betekent dat uw beperkte aansprakelijkheid ernstig wordt verminderd.

Blijft de oplossing van het voorschot op de rekening-courant.

Een lening doen aan de eigen vennootschap kan inderdaad in meerdere opzichten een interessante oplossing zijn, maar is voorbehouden voor een klein percentage aandeelhouders en valt buiten het kader van dit artikel en van de geest van de komende wet.

5. Ervan leven

Het doel van de oprichting van een onderneming is er voldoende middelen uit te halen om ervan te leven. De uitdaging is niet gering. Naast alle kosten die verbonden zijn met een vennootschap (gestructureerde boekhouding, publicatie van jaarrekeningen), de kredietinteressen, rekening houden met alle verborgen kosten van het leven van een onderneming (vroegtijdige vervanging van een lamp of een platte band, tijdverlies in de files en andere ongemakken), moet er voldoende overschot zijn om uzelf elke maand uit te betalen.

Als boutade kan men stellen dat het halen van een omzet van 5.000 EUR per maand om 1.000 EUR bruto-inkomsten te hebben met slechts één euro kapitaal, neerkomt op een rendement dat alleen lottowinnaars kunnen verbeteren.

6. Besluit

Het idee om te kunnen genieten van de voordelen van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid voor een kapitaal dat tot het absolute minimum is beperkt, is zeker lovenswaardig. Maar het is absoluut nodig het te beschermen met waarborgen zoals een financieel plan dat gecontroleerd is door een expert. Om zijn eigen geloofwaardigheid niet in het gedrang te brengen, zal de expert ertoe bijdragen dat u al te riskante avonturen vermijdt.

Maar de combinatie van deze controle en de eenvoudige realiteit van het leven van een onderneming houdt wel het risico in dat het aantal ondernemingen dat kan volstaan met een kapitaal van minder dan 6.200 EUR om aan alle verplichtingen te voldoen, zal afnemen.

De eerste statistieken van oprichting van deze nieuwe vennootschapsvorm leverden voor de voorbije maand juni nauwelijks meer dan 40 nieuwe ondernemingen op.....

Wij zullen ze blijven opvolgen en u op de hoogte houden !

Wordt vervolgd...

(*) Uittreksel uit het persbericht van de Ministerraad van 24 april 2009.

